

Растислав Дурман

ТАКО ЈЕ ГОВОРИО

СВЕТИ АВГУСТИН

Тако је говорио Аурелије Августин, метанишући испред Распећа:

- Шта сам ја који говорим са тобом? Мизерија, Господе, опрости ми, Господе! Ја сам гњила лешина, храна за црве, смрдљива посуда! Ко сам ја, па да говорим с Тобом? Мизерија, Господе, опрости ми, Господе! О, каква сам ја несрећа! Човек сам од жене рођен, кратког постојања, мизеријом испуњен...

- Аааах - тако се огласио Господ, што је могло да буде уздах, а у ствари је било зевање.

- Шта сам ја? - тако не ставио А. А. - Тамна пропаст, земља беде, син гнева, суд испуњен руглом, у прљавштини зачет који живи у беди...

- Јесу ли ме разапели? Јесу. Е, па поред свих тих мука које сам издржао за човека, не морам још и ово да трпим, - тако је размишљао Господ док је силизио са крста.

- Шта сам ја? Суд испуњен гнојем, крхотинама и гнусобом, смрдљив и грозни... - тако је био упоран 2 x А, а онда приметио како његов бог само што није дохватио кваку. - Хеј, Господе, чекај, нисам завршио, врати се... Господе... Имам још да ти кажем...

- Кврц, - тако је кврцнуо кључ у брави који је Господ окренуо споља.

-Ма, долази овамо када ти говорим, бог те твој... Хоћеш ли доћи или нећеш, види га само! Слушај ти, прстачино божија, теби говорим... - тако је говорио А+А док није промукао.

ДЕКАРТ

Тако је говорио Декарт:

- Нема погрешке што је моћнија при одвраћању слабих умова с праве стазе крепости него што је претпоставка да је душа животиња исте природе као и наша властита...

Па баци на сто фул десетки.

Папагај је имао фул краљева, вучјак покер дама, а мајмун малу кенту.

Будући да је прокоцкао све, Декарт покри своју голотињу новинама и реши да исфилозофира закључак по коме се више неће коцкати са неким ко вара боље него он.

ДИОГЕН

Тако је говорио Диоген, загрливши статуу Зевса:

- Боговима припада све. Мудраци су пријатељи богова. Код пријатеља је све заједничко. Дакле, све припада мудрацима...

Тако је говорио Диоген, пошто га је Зевс распалио муњом:

- Шта се одмах љутиш, ја сам се то мало шалио...

ЕПИКУР

Тако је говорио Епикур пред вратима:

- Ниједно задовољство није по себи зло; али оно што ствара извесна задовољства доноси понекад неприлике које су веће од самих задовољстава...

- Знам, али шта да радим кад не могу а да не свратим код Делфиде?

- А код мене Сафо...

- Следећи, - тако је говорио Архита, венеролог, пропуштајући Епикура да уђе.

ХРИЗИП

Тако је говорио Хризип, поучавајући на тргу:

- Ако никад ништа ниси изгубио, онда то још имаш; ти никада ниси изгубио рогове, дакле - имаш их...

- Знао сам, Еубулид! - рече први ученик.

- Коске ћу да јој полозим! - рече други ученик.

- Већ је покојна! - рече трећи ученик.

И остали ученици рекоше нешто у том смислу, ко мамицу курвањску, ко опет коске, па се разиђоше сваки на своју страну.

Тако је говорио Хризип, себи у браду, стојећи сам на тргу:

- Ја ћу када морати да изоставим ову лекцију ако у животу хоћу да видим неки обол од школарине...

ХАЈНЕ

Тако је говорио Хајне, иако му није било до приче:

- Зар живот једног човека нема вредност као живот целог поколења? Заправо је сваки човек истовремено цео свет који ниче и гаси се заједно са њим; под сваким надгробним спомеником крије се историја целог човечанства...

- Ха, ха, - тако се нацерио официр који је командовао водом за егзекуцију и дао наређење да се отвори ватра.

Па војници испалише плотун у Хајнеа.

И паде Хајне.

Али падоше и војници, а паде и официр који је командовао водом за егзекуцију.

Тако је говорио Хајне, иако му је сада још мање било до приче:

- А не може да каже да га нисам лепо упозорио...

МАРКС

Тако је говорио Маркс, седећи за својим радним столом.

- Рад је творац употребних вредности, услов за опстанак људи, услов независан од свих друштвених облика, вечита природна нужност да се између човека и природе омогући размена материје и, према томе... Откуцај сата прекиде Маркса у по речи.

Маркс се окрене, види да је пет сати, провери то на ручном часовнику, а онда тако проговори:

- Фридрихе, да прекидам, или ћемо да наплатимо прекоремени?